

EHDOTUSVAIHEEN VASTINERAPORTTI

Punkaharjun Puruveden rantayleiskaavan muutos ja Lukelan ranta-asemakaava tilalle 740-596-5-4 Lukela.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) sekä ehdotusvaiheen kaavaselostus ja kaavakartta on pidetty nähtävillä 13.10.- 13.11.2023.

ELY-keskus:

Kaavaprosessin viranomaisyhteistyö, osallistuminen, kaavaprosessin kuvaus jne. ovat edelleen puutteellisesti esitetty (esim. osallisista puuttuu edelleen Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue). Kaavaselostuksen mukaan kaavasta on käyty tarvittavat neuvottelut kaupungin hallintokuntien kanssa; lieneekö ympäristöterveyden toimiala ollut mukana? Selostuksessa ei myöskään esitellä luonnosvaiheessa annettua palautetta eikä mainita viranomaisneuvotteluja osana kaavaprosessia.

Vastine:

Kaavaprosessin kuvausta on täydennetty. Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri on lisätty osallisiin ja saatu lausunto. Savonlinnan kaavoitusosasto pyytää tarvittavien hallintokuntien lausunnot. Viranomaisneuvottelun pöytäkirja on Liitteessä 11.

MRL 24.2 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtioneuvoston asettamien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT, 2017) huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Terveelliselle ja turvalliselle elinympäristölle on päätöksessä asetettu seuraavat tavoitteet:

- *ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja*
- *haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.*

ELY-keskus huomautti luonnosvaiheen lausunnossaan siitä, ettei kaava-aineistossa käsitelty lainkaan liikennemelua ja tärinää. Toisin kuin nyt nähtävillä olevan kaavaehdotuksen selostuksen kohdassa ”2.2 Ympäristön häiriö- ja riskitekijät” väitetään, suunnittelualueeseen nimenomaan kohdistuu matkailupalvelujen sijoittumiseen vaikuttavaa ympäristökuormitusta melun ja mahdollisesti tärinän osalta, mikä tulee huomioida kaavaprosessissa asianmukaisesti. Kaavasuunnittelun lähtötietoihin kuuluu aina suunnittelualueen nykytilanteen selvittäminen – myös melun ja tärinän osalta.

Vastine:

Alueesta on tehty melu-, tärinä- ja runkomeluserelvitys, jossa todetaan mm. melun ohjearvon ylityksen olevan valtaosalla alueesta melko pieni ja liikennetärinän ja runkomelun osalta alue on suotuisa. Kiskobussi ei kykene aiheuttamaan värähtelyä, joka koettaisiin kaavan suunnittelualueella.

Rakennuksien ja kulttuurimaiseman kulttuurihistoriallisia arvoja ei ole tuotu esille selvityksessä. Selvityksessä tulisi tarkemmin perustella miksi esimerkiksi entisen metsätyönjohtajan asuinrakennuksen pihapiirin kellarirakennukseen ei ole osoitettu suojelumerkintää.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavaselostuksessa esitetty vaikutusten arviointi RKY- ja VAMA -alueiden osalta jää niukaksi.

Kaavassa rakentamista tulee ohjata sopeutumaan sijoittelun, mittakaavan, mittasuhteiden, materiaalin ja värityksen puolesta rakennettuun ympäristöön.

Etelä-Savon ELY-keskus katsoo kaavaehdotuksessa olevan siinä määrin merkittäviä puutteita, että kaavasta on tarpeen järjestää viranomaisneuvottelu.

Vastine:

Metsätyönjohtajan asuinrakennuksen pihapiiri rakennuksineen on merkitty suojeltavaksi alueeksi. Alueella on erityismääräykset. Lisärakentamista alueella ohjataan erityismääräyksillä. Viranomaisneuvottelu on järjestetty.

ELY-keskus katsoo, että Lukelan ranta-asemakaavasta tehdyssä Natura-arvioinnissa on useita puutteita, eikä se täytä asianmukaisen arvioinnin kriteereitä. Puutteet koskevat yksinomaan hankkeen vaikutusten kuvailua saimaannorpan osalta. Lisäksi ELY-keskuksen mielestä hankkeesta olisi pitänyt tehdä ensin Natura-arvioinnin tarveharkinta, joka olisi tuonut tietoa hankkeen mahdollisista riskeistä Natura-alueen luontoarvoille ja antanut pohjaa kaavan jatkosuunnitteluun. Silloin olisi hyvällä suunnittelulla ollut mahdollista välttyä varsinaisen Natura-arvioinnin laatimisprosessista.

Varsinaista Natura-arviointia ELY-keskus edellyttää täydennettäväksi saimaannorppaan kohdistuvien vaikutusten osalta. Kaavahankkeen mahdollistama matkailijoiden liikkuminen (sekä lihasvoimin että moottorikäyttöisillä kulkuneuvoilla) norpan pesien läheisyydessä pesintä- ja karvanvaihtoaikaan on arvioitava ja kuvailtava tarkemmin, jotta arvioinnissa on mahdollista arvioida vaikutukset saimaannorppaan luotettavalla tavalla.

Vastine:

Natura-arviointia on päivitetty 31.10.2024, jossa on huomioitu lausuntonne.

Kohteen sijainti ja käyttötarkoitus huomioiden ELY:n käsityksen mukaa voisi olla perusteltua soveltaa Lukelan tapaukseen taajama-alueen 55 dB ja 50 dB melun -ohjearvoja. Tällöin edellä esitettyä määräystä ei myöskään tarvittaisi.

Vastine:

Asia huomioitu kaavan sisällössä.

*Kaavakarttaan on kirjattu määräys ”Radasta mahdollisesti aiheutuvan melun- ja tärinän-
torjuntavastuu kuuluu maanomistajalle”. Asia on syytä tuoda esiin kaavaselostuksessa,
mutta ELY-keskus katsoo, ettei toteamus kuulu kaavakarttaan.*

Kaavakartassa tulee esittää rakennusalan merkinnän selitys.

Vastine:
Asia huomioitu kaavan sisällössä.

PUNKAHARJUN PURUVEDEN RANTAYLEISKAAVAN MUUTOS

*Kaavaselostus on edelleen kovin niukka eikä se ole kaikin osin synkronissa kaavakartan
kanssa. Perustelut ovat myös kovin ylimalkaisia ja osallisista puuttuu edelleen Pohjois-Savon
ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri vastuualue. Selostuksessa ei mainita
viranomaisneuvotteluja osana kaavaprosessia.*

Vastine:
Kaavaselostusta on täydennetty. Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne- ja
infrastruktuuri on lisätty osallisiin ja saatu lausunto.
Viranomaisneuvottelu on lisätty selostukseen.

*ELY-keskus huomauttaa, että toisin kuin kaavaselostuksen kohdassa ”2.2 Ympäristön
häiriö- ja riskitekijät” todetaan, suunnittelualueeseen kohdistuu matkailupalvelujen
sijoittumiseen vaikuttavaa ympäristökuormitusta melun ja mahdollisesti tärinän osalta,
mikä tulee huomioida kaavassa asianmukaisesti.*

Vastine:
Asia huomioitu melu-, tärinä- ja runkomeluselvityksen mukaan.

*ELY-keskus muistuttaa, että Etelä-Savon maakuntakaavassa (päivitetty 2016) on
valtatieä/kantatieä osoittavan kaavamerkinnän suunnittelumääräyksessä seuraavaa:
”Väylän ja sen lähialueiden suunnittelussa tulee huomioida melun vaikutukset alueiden
käyttöön”. Kaavaehdotuksessa tulee vähintäänkin edellyttää meluvaikutusten tarkempaa
arviointia asemakaavan laatimisen yhteydessä.*

Vastine:
Asia huomioitu melu-, tärinä- ja runkomeluselvityksen mukaan.

*Kaavakartan pv-merkinnän ympäristönsuojelu- ja vesilakia koskeva määräys tulee päivittää
Lukelan ranta-asemakaavan määräystä vastaavaksi.*

Vastine:
Asia huomioitu kaavamääräyksissä.

Kaavan toteuttamisen vaikutuksista saimaannorppaan ja Puruveden Natura-alueeseen ei kaava-asiakirjoissa ole esitetty perusteltua arviointia. Kuten ELY-keskus kaavan luonnosvaiheessa totesi, on kaavan mahdollistaman rakentamisen ja majoituskapasiteetin lisäyksen sekä ravintolatoiminnan vaikutukset lähialueen Natura-alueisiin (Puruvesi FI0500035 ja Punkaharju FI0500019) ja saimaannorppaan, arvioitava asianmukaisesti (luonnonsuojelulaki 9/2023 35 §). Tämä tarkoittaa vaikutusten arvioimista kaavan mahdollistaman maksimaalisen toiminnan mukaan. Lähtökohtana tulee olla rakennusoikeuteen (4300 k-m²) perustuva vuodepaikkamäärä ja siihen perustuvat käyttäjämäärä eri vuodenaikoina. Arvioinnissa on otettava huomioon liikkuminen sekä moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla että lihasvoimin, niin talvella kuin sulan veden aikaankin. Myös alueen jääolosuhteilla voi olla vaikutusta liikkumiseen. Arvioinnissa tulee kuvata sekä välittömät että välilliset vaikutukset. Myös yhteisvaikutukset muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa ovat osa arviointia.

Vastine:

Kaavojen vaikutukset Punkaharjun ja Puruveden Natura 2000 -alueisiin on huomioitu selvityksen (Liite 10) mukaan kaavojen sisällössä.

Kaavamääräyksissä on edellytettävä, että alueella tehtävistä merkittävistä toimenpiteistä pyydetään museoviranomaisen ja alueellisen ympäristöviranomaisen lausunto.

Vastine:

Asia huomioitu kaavamääräyksissä.

*Pohjois-Savon ELY-keskus / Liikenne ja infrastruktuuri:
Ei ole huomautettavaa kaavojen sisällöstä.*

Metsähallitus:

Alue sijaitsee kahden Natura-alueen läheisyydessä, joista toisen suojeluperusteena on saimaannorppa. Tämän vuoksi yleiskaavamuutoksen ja asemakaavan laatimisen vaikutukset saimaannorpalle tulisi arvioida riittävällä tavalla. Hankkeiden mahdolliset vaikutukset Natura-alueiden suojeluarvoihin tulee arvioida, vaikka varsinainen hanke kohdistuisikin Natura-alueen ulkopuolelle.

Vastine:

Kaavoituksen yhteydessä on laadittu Punkaharjun ja Puruveden Natura 2000 arviointi, jonka mukaan asia on huomioitu kaavojen sisällössä.

Riihisaari – Savonlinnan museo:

Rantayleiskaavaehdotuksessa entinen metsätyönjohtajan asuinrakennus on merkitty sr-kohteena kaavaan. Myös navetta ja kaksi ulkorakennusta, jotka ovat osa pihapiirin vanhempaa rakennuskantaa, on merkitty sr-kohteiksi. Myös kellari on osa alueen vanhempaa rakennuskantaa, mutta sitä ei ole merkitty suojeltavaksi. Kaavamääräykseen tulee lisätä, että rakennuksissa tehtävistä korjaus- ja muutostöistä on pyydetävä museoviranomaisen lausunto. Metsätyönjohtajan asunnon osalta museoviranomaisena

toimii Museovirasto ja muiden osalla Etelä-Savon alueellinen vastuumuseo eli Riihisaari-Savonlinnan museo.

Vastine:
Asiat huomioitu.

Ranta-asemakaavan liitteenä on kuvia ja perustietoja alueen rakennuskannasta. Kaava-aineistossa ei ole avattu kulttuurihistoriallisia arvoja, joiden perusteella rakennukset suojellaan ja joita ei saa kaavamääräyksen mukaan alentaa. Tältä osin kaavaa on hyvä täydentää. Liitteenä olevissa vastineraporteissa Savonlinnan museon lausunnon antajaksi sanotaan Museovirasto, joka tulee muuttaa oikein eli Riihisaari – Savonlinnan museoksi.

Vastine:
Tältä osin kaava-asiakirjoja on täydennetty.

Savonlinnan kaupunki

Rakennus- ja ympäristölautakunta:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää todeta lausuntonaan ehdotuksista Punkaharjun Puruveden rantayleiskaavan muutokseksi tilalle RN:o 740-596-5-4 Lukela ja Lukelan ranta-asemakaavaksi tilalle RN:o 740-596-5-4 rakennusvalvonnan osalta, että sillä ei ole huomautettavaa muutosehdotuksista.

Ympäristönsuojelun osalta lisäyksenä ranta-asemakaavan yleisten määräysten ensimmäisen kohdan loppuun: "... sekä hulevesiviemäriin, mikäli alueelle sellainen rakennetaan".

Lisäys on perusteltua tehdä ottaen huomioon, että kaava-alue sijoittuu osin pv1 –luokan pohjavesialueelle.

Vastine:
Hulevesiasia on lisätty kaavamääräyksiin.

BLC:

Jos tulee kaapeleiden ja kaapelireittien siirtoja, niin kaapeleiden ja kaapelireittien siirron maksaa tilaaja.

BLC Infra Oy:llä ei ole huomauttamista kaavoista.

Vastine:
Asia on tilaajan tiedossa.

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Telia Oy:llä ei ole huomautettavaa kaavoihin.

Järvi-Suomen Energia Oy:llä ei ole huomautettavaa kaavoihin.

Metsäkeskuksella ei ole huomautettavaa kaavoihin.

8.11.2024



Keijo Tolppa
ARKKITEHTITOIMISTO KEIJO TOLPPA